

Тема 4. Інтеграція нефінансової інформації у фінансову звітність

1. Концепція інтегрованої звітності.
2. Взаємозв'язок між фінансовими та нефінансовими показниками.
3. Вплив ESG-факторів на фінансові результати підприємства.

1. Концепція інтегрованої звітності

Інтегрована звітність – це сучасна форма корпоративного звіту, яка поєднує фінансові та нефінансові дані в єдиному документі, що відображає **створення цінності підприємством у коротко-, середньо- та довгостроковій перспективі**.

Її впровадження пов'язане з переходом бізнесу до парадигми **сталого розвитку**, у якій економічні результати розглядаються поряд з екологічними, соціальними та управлінськими аспектами.

Поява інтегрованої звітності стала логічним етапом еволюції корпоративного розкриття:

1. **Соціальні звіти (1990-ті)** – добровільне інформування про соціальну відповідальність.
2. **Звіти сталого розвитку (2000-ні)** – за стандартами GRI, з акцентом на ESG-показниках.
3. **Інтегровані звіти (після 2010 р.)** – за ініціативи IIRC, із поєднанням фінансових та нефінансових показників.

У 2013 р. **Міжнародна рада з інтегрованої звітності (IIRC)** представила **Міжнародну концептуальну основу інтегрованої звітності (IRF)**, яку нині оновлено у зв'язку з узгодженням із стандартами **IFRS S1 і S2 (ISSB)**.

Основні принципи інтегрованої звітності:

- стратегічна спрямованість і орієнтація на майбутнє;
- зв'язність інформації між різними видами капіталу;
- суттєвість і релевантність;
- достовірність, порівнянність і стислий формат подання.

Шість видів капіталу в IIRC Framework

Вид капіталу	Характеристика	Приклади
Фінансовий	Грошові ресурси, кредити, інвестиції	Прибуток, капіталізація
Виробничий	Матеріальні ресурси, технології	Обладнання, ІТ-системи
Інтелектуальний	Знання, патенти, інновації	НДДКР, бренди
Людський	Кваліфікація, мотивація, культура	Освіта персоналу, корпоративні цінності

Соціальний	Взаємини із зацікавленими сторонами	Партнерства, соціальні програми
Природний	Природні ресурси, енергія, довкілля	Вода, земля, відходи, викиди CO ₂

Компанія використовує капітали як ресурси (inputs), перетворює їх через бізнес-модель (activities), створюючи результати (outputs) та вплив (outcomes) для стейкхолдерів і власників. Модель відображає **циклічний процес створення, використання та відновлення капіталів**.

2. Взаємозв'язок між фінансовими та нефінансовими показниками

Однією з ключових ідей інтегрованої звітності є демонстрація того, **як нефінансові фактори формують фінансові результати**.

Наприклад:

- зменшення енергоспоживання → зниження собівартості продукції;
- інвестиції у персонал → підвищення продуктивності праці;
- розвиток етики управління → підвищення інвестиційної привабливості.

Напрямок	Нефінансовий показник	Пов'язаний фінансовий ефект
Екологічний	Зниження викидів CO ₂ на 10%	Економія витрат на енергію
Соціальний	85% працівників проходять навчання	Підвищення продуктивності праці
Управлінський	40% незалежних членів ради директорів	Зниження репутаційних ризиків
Інноваційний	5% доходів інвестовано в R&D	Ріст ринкової вартості компанії

У міжнародній практиці для відображення таких взаємозв'язків застосовують:

- **ESG KPIs (ключові показники сталості)**;
- **SASB та TCFD disclosure frameworks**;
- **кореляційні карти (linkage maps)**, що показують, як зміна нефінансового KPI впливає на фінансові метрики.

Поступово нефінансові дані перетворюються на **провідні індикатори майбутніх фінансових результатів**, тоді як традиційні фінансові звіти залишаються ретроспективними.

3. Вплив ESG-факторів на фінансові результати підприємства

ESG-фактори (Environmental, Social, Governance) дедалі частіше визначають **вартість і стійкість бізнесу**. Інвестори вважають, що підприємства, які дотримуються принципів сталого розвитку, мають нижчі ризики та стабільніші прибутки.

Вплив ESG-компонентів

Компонент	Суть впливу	Приклад наслідків
E – Екологічний	Зменшення енергоспоживання, викидів, відходів	Економія ресурсів, доступ до “зелених” кредитів
S – Соціальний	Розвиток персоналу, права людини, інклюзивність	Менша плинність кадрів, кращий імідж роботодавця
G – Управлінський	Прозорість, етика, антикорупційна політика	Зменшення штрафів, підвищення довіри інвесторів

Дослідження *PwC (2023)*, *EY (2022)*, *McKinsey (2023)* доводять:

- компанії з високими ESG-рейтингами мають **нижчу вартість позикового капіталу (до –15%)**;
- **до 70% інвесторів** враховують ESG-показники при ухваленні інвестиційних рішень;
- ESG-зрілість компаній підвищує їх **ринкову капіталізацію** та **довгострокову прибутковість**.

Інтеграція нефінансової інформації у фінансову звітність:

- ~ забезпечує **прозорість і довіру стейкхолдерів**;
- ~ допомагає **ідентифікувати ризики та можливості** сталого розвитку;
- ~ підвищує **ефективність управління капіталом і репутацією**;
- ~ стає **інструментом стратегічного управління** і залучення інвестицій.

Отже, інтегрована звітність формує новий підхід до управління цінністю підприємства, де фінансові результати розглядаються у взаємозв'язку з екологічними, соціальними та управлінськими аспектами. У наступній темі буде розглянуто питання вимірювання ефективності звітності сталого розвитку та її аудиту.